

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis

**True Compass?
Ca o busolă adevărată?**

**Parallel Texts
English and Romanian**

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017

Wednesday 3 May 2017

Bucharest

Press release

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis

True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts in English and Romanian

ISBN 978-606-760-101-5

Michael Curtis's book, published both in English and in Romanian translation, is part of the series entitled **Lidia Vianu Translates**. The books included in it are published both online, at Contemporary Literature Press, and on paper, by Editura Integral. The series will include both English writers translated into Romanian, and Romanian writers translated into English. All books will be issued as Parallel Texts.

Acest volum de poeme de Michael Curtis publicat în limbile engleză și română face parte din seria **Lidia Vianu Translates**. Volumele acestei serii apar atât online, la Contemporary Literature Press, cât și pe hârtie, la Editura Integral. Seria va consta din scriitori englezi traduși în limba română și scriitori români traduși în limba engleză. Toate aceste volume vor fi publicate sub formă de texte paralele.

Michael Curtis grew up in Liverpool, attended Oxford and Sheffield universities, and lives in Kent. He has worked in library and cultural services, literature development and events management, including running international poetry tours. He is widely published in magazines and anthologies and has given readings and workshops in England, Ireland, the Isle of Man, Belgium, France, Finland, Germany, Latvia, and the UN Buffer Zone, Cyprus.

Some of the English poets included in the series so far have worked with Lidia Vianu's graduate students on the translation of an anthology of contemporary Romanian poetry,

<http://editura.mttlc.ro/contemporary-romanian-poetry.html>. This collaboration is a mechanism that has perfected with time. The MA Programme for the Translation of the Contemporary Literary Text has become a brand in literary translation from and into English.

Last year, this graduate programme was ten years old. As a sign of recognition, its patrons have supported Lidia Vianu, director of the programme, to

Michael Curtis a crescut în Liverpool, a studiat la universitatea din Oxford și Sheffield, și locuiește în Kent. A lucrat pentru biblioteci, servicii culturale, dezvoltare literară și managementul evenimentelor, inclusiv organizarea de turnee internaționale de poezie. Este amplu publicat în reviste și antologii. A susținut lecturi publice și ateliere în Anglia, Irlanda, Isle of Man, Belgia, Franța, Finlanda, Germania, Letonia și zona de tampon a ONU în Cipru.

Câțiva dintre poeții englezi din această serie au lucrat cu masteranzii Lidiei Vianu la traducerea Antologiei de poezie contemporană românească, <http://editura.mttlc.ro/contemporary-romanian-poetry.html>. Această colaborare a devenit în timp un mecanism de traducere eficient. Masteratul pentru Traducerea Textului Literar Contemporan a devenit un *brand* în traducerea literaturii din și în limba engleză.

Anul trecut, MTTLC a împlinit zece ani de activitate. În semn de recunoaștere, instituțiile care îl sprijină au ajutat-o pe Lidia Vianu, directoarea

organize a first Masterclass in literary translation, for which six British poets have been invited to work with Romanian MTTLG graduates on translations from Romanian poetry into English. The second issue of that remarkable encounter will take place this year, between 8-14 May, and it will focus on fiction this time.

programului, să organizeze un prim Masterclass de traducere literară, la care au fost invitați șase poeți englezi să lucreze cu masteranzii MTTLG la traducerea poeziei românești în limba engleză. A doua ediție a acelei întâlniri se va desfășura anul acesta între 8-14 mai, și se va ocupa de traducerea prozei.

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis

**True Compass?
Ca o busolă adevărată?**

**Parallel Texts
English and Romanian**

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
<http://editura.mttlc.ro>

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

The online Publishing House of the University of Bucharest

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

Lidia Vianu
 Director
 C. George Sandulescu
 Executive Advisor

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
 VIRTUTE ET SAPIENTIA

BRITISH COUNCIL

Ambasáid na hÉireann
 Embassy of Ireland
 Ambasada Irlandei

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

ISBN 978-606-760-101-5

- © Michael Curtis
- © Lidia Vianu, for the translation
- © Contemporary Literature Press
- © Editura Integral
- © The University of Bucharest

Editing, Cover Design
 and overall Layout by
Lidia Vianu

Subediting: Ivona Berceanu
Proofreading: Lidia Vianu
IT Expertise: Cristian Vîjea, Simona Sămulescu, Cristina Petrescu
PR Manager: Violeta Baroană

Contemporary Literature Press
 Bucharest University
 The Online Literature Publishing House
 of the University of Bucharest

**A Manual for the Advanced Study of
 Finnegans Wake
 in One Hundred and Thirty Volumes**
 Totalling 31,802 pages
 by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
 including the full text of *Finnegans Wake*
 line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/>,
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

Holograph list
 of the
 40 languages
 used by James
 Joyce
 in writing
 Finnegans
 Wake

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis

**True Compass?
Ca o busolă adevărată?**

**Parallel Texts
English and Romanian**

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017

Contents

Ambushed from Ten Sides	Atacat din zece părți	p. 5
Pending	În pronunțare	p. 7
Arrested	Oprit	p. 9
Meaning	Sensul	p. 11
Science	Știință	p. 13
Other	Altul	p. 15
Eye to Eye	Ochi în ochi	p. 17
Ghosts	Stafii	p. 19
Green	Verde	p. 21
Interiors	Interioare	p. 23
Dust	Praf	p. 25
Attachments	Legături	p. 27
Hands	Mâini	p. 28
Geneva	Geneva	p. 30
Anniversary	Aniversare	p. 32
The River Tunes to Talk	Râul se pregătește să vorbească	p. 33
Pool	Baltă	p. 35
Whales	Balene	p. 37

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates
Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?
Parallel Texts. English and Romanian

2

Pictures	Imagini	p. 39
Compass	Ca o busolă adevărată?	p. 40

C
O
N
T
E
M
P
O
R
A
R
Y

L
I
T
E
R
A
T
U
R
E
P
R
E
S
S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

3

Michael Curtis

Michael Curtis grew up in Liverpool, attended Oxford and Sheffield universities, and lives in Kent. He has worked in library and cultural services, literature development and events management, including running international poetry tours. He is widely published in magazines and anthologies and has given readings and workshops in England, Ireland, the Isle of Man, Belgium, France, Finland, Germany, Latvia, and the UN Buffer Zone, Cyprus.

He was *Writer in Residence* for the *Arts Council*, England *Great Expectations* conference, the *Metropole Arts Centre*, Folkestone, the *Maison de Poésie*, Nord/Pas de Calais, and the *Writers and Translators House*, Ventspils, Latvia. His work has been studied and translated at the Universities of Liege, Bucharest and Munich and broadcast in England, Ireland, Romania and Latvia.

Horizon, set on the Isle of Man, was launched at the first *Manx Litfest* in 2012 and his much-admired twelfth collection, *The Fire in Me Now*, was published by Cultured Llama in 2014. A moving pamphlet sequence, *Lullaby Days*, was published by

Michael Curtis a crescut în Liverpool, a studiat la universitatea din Oxford și Sheffield, și locuiește în Kent. A lucrat pentru biblioteci, servicii culturale, dezvoltare literară și managementul evenimentelor, inclusiv organizarea de turnee internaționale de poezie. Este amplu publicat în reviste și antologii. A susținut lecturi publice și ateliere în Anglia, Irlanda, Isle of Man, Belgia, Franța, Finlanda, Germania, Letonia și zona de tampon a ONU în Cipru.

A fost *Writer in Residence* pentru *Arts Council*, conferința *Great Expectations – Anglia*, *Metropole Arts Centre – Folkestone*, *Maison de Poésie – Nord/Pas de Calais*, și *Writers and Translators House – Ventspils*, Letonia. Opera lui a fost studiată și tradusă la universitățile din Liège, București și München, și difuzată în Anglia, Irlanda, România și Letonia.

Horizon, plasat pe Isle of Man, a fost lansat la primul *Manx Litfest* în 2012. Al doisprezecela volum, foarte apreciat, *The Fire in Me Now*, a fost publicat de Cultured Llama în 2014. Un volum emoționant de pamflete, *Lullaby Days*, a fost publicat de Indigo Dreams în 2015.

C
O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates
Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?
Parallel Texts. English and Romanian

4

Indigo Dreams in 2015.

This new collection, *True Compass?*, again sets imagination free to question and speculate on life's essentials.

Acest nou volum, *True Compass?*, dă frâu liber imaginației pe tema lucrurilor esențiale în viață.

C
O
N
T
E
M
P
O
R
A
R
Y

L
I
T
E
R
A
T
U
R
E
P
R
E
S
S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

5

Ambushed from Ten Sides

I lie still as a cushion
a small pulse in my shoulder
muffled music through the wall
the high clock's suck and sigh

while the pipa plucks a rhythm
of big waves pushing sand
that welcomes any metronome.

It's a story, they say. Love crossed.
A warlord removing armour
an emperor's ambition.
But fairy tales don't fit.

It tells me not to move
to wait in subdued night
and resist all motion

body plumped and punctured
between the warp and weft of skin

Atacat din zece părți

Zac nemișcat ca o pernă
zvâcnește slab pulsul în umăr
prin perete se aude o muzică înnăbușită
ceasul de sus inspiră și suspină

corzile lăutei ciupite în ritmul
valurilor uriașe care împing nisipul
în ritm de metronom.

E o poveste, pare-se. Iubire nefericită.
Un șef militar își scoate armura,
ambiția unui împărat.
Dar basmele nu se potrivesc.

Îmi spune să nu mă mișc
să aștept în noaptea subjugată
și să stau nemișcat

cu corpul umflat și perforat
printre firele ce urzesc pielea

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates
Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?
Parallel Texts. English and Romanian

6

meridians unblocked, skull tapped
ears pierced, neck bowled
imagination pear-shaped

while silk-twist strings drop
pearls onto a jade plate, rain falls
in the courtyard, condition
present tense, where narrative
stalls on blood and thought.

first published in *Poetry Salzburg Review*

meridiane deblocate, ciocănit în țeastă
urechi străpunse, lovituri în ceafă
imaginația în formă de pară

coardele împletite picură
perle pe taler de jad, cade
ploaie în curte, starea
la timpul prezent, acolo unde narațiunea
stagnează cu sânge și gânduri.

apărut primă oară în *Poetry Salzburg Review*

Pending

Was it asking too much,
wanting to resurrect
the pink jigsaw clouds
my skies had forgotten?

To believe I could catch
light that streams the wall
then disappears to chance
leaving a world of guesswork?

Or disarm the darkness
of cold rain, flooding
the last morning dream
with its forced violence?

But you saw no problem,
knew just what to do, played
them all back to life
with giddy exhilaration

În pronunțare

Am cerut oare prea mult
că am vrut să reînviu
mozaicul roz de nori
pe care cerul meu îl uitase?

Să cred că aş putea prinde în palmă
lumina şiroind pe perete
apoi pierzându-se la întâmplare
lăsând în urmă mii de presupuneri?

Ori să dezarmez negura
ploii reci, care inundă
ultimul vis din zori
cu violența ei neiertătoare?

Dar nu te-a deranjat deloc,
te-ai descurcat de minune, le-ai
readus pe toate la viață
cu entuziasm amețitor

Lidia Vianu Translates
Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?
Parallel Texts. English and Romanian
8

introduced pasts to futures
by-passing the slow death
of whatever decides
to tell us what we are.

ai introdus trecuturi în viitor
ai scurtcircuitat moartea lentă
a oricărei entități care hotărăște
să ne spună ce anume suntem.

Arrested

See your way through?

There's a road in there
veering left to a scratched horizon

where the weather inscribes threats
on films of cloud

heavy with something undefined
and struggling to stay afloat.

What's about to happen?

Turn up the brightness, find
snow waiting to be released

turn it down, the sky struggles
with the cold weight of refusal.

Oprit

Vezi pe unde s-o iei?

Acolo înăuntru e un drum
care cotește la stânga spre orizontul neclar

acolo unde vremea înscrie amenințări
pe filme făcute din nori

grei de incertitudine
luptându-se să se mențină la suprafață.

Ce urmează să se întâmple?

Sporește luminozitatea, găsește
zăpada care e pe cale să cadă

respinge-o, cerul se luptă
cu apăsarea rece a refuzului.

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

10

Where are you?

Unde te afli?

Rising above it to melted heat
or battened down

Te ridici deasupra, în căldură topită,
sau imobilizat

behind the glass of winter
sparks of sunlight in your bones?

sub sticla iernii
cu scânteii de soare în oase?

first published as a "Poem by Post",
Community of Poets and Artists Press

apărut prima oară cu titlul „Poem by Post”,
Community of Poets and Artists Press

C ONTEMPORARY
L ITERATURE P RESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Meaning

I'll help you find it, she explained,
raising the stakes.

Take me home, place me in the corner
of your darkest room, where you sleep
perhaps

or keep me close, take me walking
tucked into a pocket, or deep
in the back of your mind.

I won't make a noise or steal the light,
I'll be a box under the window,
a pebble you'll barely notice

but you'll sense that I am there,
something extra in your world.
A reminder. Almost imperceptible,

Sensul

Te voi ajuta să-l afli, a explicat ea,
ridicând mult miza.

Ia-mă cu tine acasă, pune-mă într-un colț
în camera cea mai întunecoasă, poate acolo
unde dormi.

ori ține-mă lângă tine, scoate-mă la plimbare
ghemuită într-un buzunar, ori adânc
în mintea ta.

Nu voi face zgomot, nu voi fura lumina,
voi fi o cutie sub geam,
o pietricică abia observată

dar vei simți că sunt acolo,
că adaug ceva lumii tale.
Un memento. Aproape imperceptibil,

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

12

but my shape and weight
will touch you. If you don't understand
it won't matter.

dar forma și greutatea mea
te vor atinge. Dacă nu vei înțelege,
nu va conta.

You'll grow used to me, my presence,
expect me to be there, slight as I am
but real

Te vei obișnui cu mine, cu prezența mea,
te vei aștepta să fiu cu tine, neînsemnată
dar adevărată

till nothing else but me will do
and in time
life without me will be unbearable.

până ce nimic nu mă va putea înlocui
și cu vremea
viața fără mine îți va fi de neîndurat.

Meaningless

Fără sens.

C ONTEMPORARY
L ITERATURE P RESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Science

Without let or hindrance
plenty pours
into everything

everything is given
as much abundance
as it can bear.

Except us. Something
whispers questions
like a censor

edits extravagance
shakes us loose
from our reality

the one we put on
the one
that happens to fit.

Știință

Fără permis ori interzis
din plin a ta
în toate

în toate este
exact atâta abundență
câtă poate fi dusă.

Doar noi nu. Ceva
șușotește întrebări
ca un cenzor

editează extravaganta
ne desprinde
de real

acela pe care îl asumăm
acela
care se întâmplă să se potrivească.

Lidia Vianu Translates
Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?
Parallel Texts. English and Romanian

14

We ask
ourselves *how*?
Ask ourselves *why*?

Ne întrebăm
cum?
Să ne întrebăm *de ce*?

When it allows
as much light
as we can carry

Când îngăduie
atâta lumină
câtă putem duce

we close our eyes
and bask
in our brilliance

închidem ochii
și ne scaldăm
în strălucirea proprie

open them again
and stare
at an emptiness

îi deschidem la loc
și ne uităm fix
în golul

that threatens
more darkness
than we can forget.

care amenință cu
mai multă întunecime
decât putem noi uita.

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

15

Other

It was always there
this other that went with him
perhaps light, perhaps sinister.
They met from time to time
to conjure midnight or noon
the door to better dreams
a trap for his worst fears.
He suspected it was him
this other, that he must travel
through it to himself
had to go through
life's immense alternative
to the one place where
cold light clipped his shadow
and left him lean. Singular.
There he would stand alone
for the brahminy kite to sky
behind dappled palms
for the blue morpho butterfly

Altul

Era mereu acolo
acest altul care umbla cu el
poate luminos, poate sinistru.
Se întâlneau când și când
ca să invoce miezul nopții ori amiaza
ușa către vise mai frumoase
capcană pentru fricile lui cele mai rele.
Bănuia că era el
acest altul, că trebuia să călătorească
prin el până la el însuși
trebuia să răzbată
imensa alternativă a vieții
la unicul loc unde
lumina rece îi reteza umbra
și-l lăsa costeliv. Nepereche.
Stătea singur acolo
vulturul în cer
dincolo de palmele multicolore
fluturile *morpho* albastru

C ONTEMPORARY
L ITERATURE P RESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

16

to waft huge and languorous
between waking pollens
while the drawn horizon
was crayoned red and yellow.
First feelings would regain
their glow, showing him
the verbs and nouns and articles
for it all, for it all
to make the right sort of sense.

plutea uriaș și languros
între polenuri umblătoare
în vreme ce zarea era desenată
cu pasteluri roșii și galbene.
Mai întâi sentimentele aveau să-și reia
strălucirea, arătându-i
verbele, substantivele și articolele
pentru ca totul, da, totul
să aibă înțelesul cuvenit.

first published in *Scintilla*

apărut prima oară în *Scintilla*

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

17

Eye to Eye

And of course you've joined us here
stooping slightly to gain an angle
on wood that tends to the vertical.

Fingering air, you draw observations
on the resistance of carved space
or the rubbed hollow of a blue curve

while abominations sheer off, glance
from face and rim, and meek monsters
rear back from the risk of concaves.

Being the continuing you, for funerals
bequeath their ghosts, dead and alive,
to pad this glass and marble gallery

on a dark October afternoon, or stand
to one side as abstractions confer
on inner vision and light's exclusions

Ochi în ochi

Și desigur ai venit cu noi aici
aplecându-te ușor ca să faci unghi
cu lemnul care tinde să fie vertical.

Pipăind aerul cu degetele, faci remarci
despre rezistența spațiului sculptat
ori intrândul șters al unei arcuiri albastre

pe când ororile cotesc brusc, privesc
din față și de pe muchie, iar monștrii blânzi
dau înapoi în fața primejdiei concave.

Tu fiind continuu, lasă moștenire
stafiile lor pentru înmormântări, morți ori vii,
ca să căpușească această galerie de sticlă ori de marmură

într-o după-amiază întunecată de octombrie,
ori stai într-o parte, abstracțiunile dau
viziunile noastre interioare și excluderea luminii

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

18

entirely oblivious to us, given over
to each other's realities. So we chance
upon ourselves, seasoned romancers

among these hard solitaries, and find
time enough to share the solid air
that first raised us up, seeing eye to eye.

fără să se sinchisească de noi, dedicate
doar realității lor. Așa dăm de noi
din întâmplare, romantici temperați

printre acești solitari aspri, și găsim
timp să împărtășim aerul solid
care ne-a crescut pe noi întâi, ochi în ochi.

C
O
N
T
E
M
P
O
R
A
R
Y

L
I
T
E
R
A
T
U
R
E
P
R
E
S
S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Ghosts

Have you gone?

Sorry to see you leave
and there are times I miss you

times like this

when benches stretch the afternoon
and strangers stream the embankment
till the river lets them cross

when the most I can do
is watch them pass

and nothing will materialise.

Some glance, some smile,
but that mouth, those eyes
always face the front

Stafii

Ai plecat?

Îmi pare rău că te-ai dus
și uneori îmi lipsești

ca acum

când băncile extind după-amiaza
iar străinii umplu terasamentul
până ce-i lasă râul să treacă dincolo

când tot ce pot face
este să-i privesc cum trec

și nimic nu se materializează.

Unii privesc, alții surâd,
dar gura, ochii aceia
stau mereu către înainte

Lidia Vianu Translates
Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?
Parallel Texts. English and Romanian
20

never turn and look my way

nu se întorc să mă vadă

lacking the present tense
that would let me share

lipsiți de timpul prezent
care mi-ar permite și mie să am un pământ intim

an intimate earth
with that loud passage of people

în comun cu ei
cu curgerea aceea zgomotoasă de oameni

and ghosts I recognise.

și stafii pe care le recunosc.

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

21

Green

It wants something dramatic, exotic.
Shape, presence, strength. Nothing
understated. Specimens of maximum

impact to weather punishing regimes,
that don't panic for shade or shelter
or cling to memories of rain.

So it starts with a Century Plant
for the sharpness of the spines
and, of course, longevity

adds Spanish Bayonet for danger,
the staking of territory, triangulate
Colletia Cruciata for sheer, flat viciousness

surrounds all with Firewheel,
Toothed Lancewood,
Arrow Bamboo, Silver Spear

Verde

E nevoie de ceva dramatic, exotic.
Formă, prezență, forță. Nimic
nespus, neclar. Specimene de impact

maxim asupra regimurilor care constrâng vremea,
care nu se panichează că vor umbră ori adăpost
ori visează nostalgic la amintiri cu ploaie.

Mai întâi *agave americana*
pentru țepii ascuțiți
și, firește, pentru longevitate

apoi *yucca gloriosa* pentru primejdie,
marcarea teritoriului,
colletia cruciata pentru maximă răutate inertă

de jur împrejur *gaillardia pulchella*,
pseudopanax ferox,
pseudosasa japonica, *astelia chathamica*

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

22

and fights off aphids, deters
spider mites, repels slugs, snails
travels by night to hunt fish and fowl

extracts blood and bone for succouring
those bodies raised for unquenchable
cravings to luxuriate in.

combate păduchii de plante, descurajează păienjenii
roșii, îndepărtează melcii cu casă și fără de casă
umblă noaptea la vânat pește și păsări de apă

extrage sânge și os pentru a ajuta
acele trupuri crescute pentru poftele
nesătute în care se desfată.

C
O
N
T
E
M
P
O
R
A
R
Y

L
I
T
E
R
A
T
U
R
E
P
R
E
S
S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

23

Interiors

We turn to interiors, withdraw
from weather and its demands,

curl in backlit corners, nestle
under slicked windows, condensed

as cooling clouds behind
diamond panes, settle

to a slower heartbeat, to
the serious business of winter.

Grown darker, and enriched
by the lessening, no more

flippancies of heat, of wayward
skin and fond imaginings,

our waxed edges glow, assume
each partial image, assent

Interioare

Ne orientăm spre interior, ne ferim
de vreme și exigențele ei,

ne ghemuim în colțuri luminate din spate, ne cuibărim
sub geamuri lucioase, condensăți

ca nori de răcire îndărătul
ferestrelor diamant,

inima bate rar, se apucă
serios de iarnă.

Pierzând lumina, îmbogățite de
împuținare, fără

căldură flușuratecă, fără închipuiri
capricioase și afectuoase ale pielii,

conturul nostru lustruit lucește, ne asumăm
toate imaginile parțiale, acceptăm

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

24

to convex selves, find
gleamed surfaces to caress,

make our own heat, bring
ourselves to flame, sparking

velvet red desires traced
in bare electric sense.

This is what we've become,
glass aching for shadowed light

to show us what we were
before the wide sky blued us,

bright as candle wishes, as gifts
wrapped in creased brilliance.

euri convexe, găsim
suprafețe sclipitoare de mângâiat,

ne producem singuri căldura, ne aducem
pe noi înșine la flacără, aprinzând

dorințe roșii de catifea schițate
cu simplul simț electric.

Iată ce am ajuns,
geam tânjind după lumina domoală

care să ne arate cine eram
înainte să ne albăstrească cerul înalt,

luminoși ca dorințele-lumânări, ca daruri
împachetate în amabalaj de străluciri.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Dust

Love at first sight, he told me later,
as his wings released their scents
and he fell finally into me, collapsed
to my clasp of limbs and mouth
weary with wanting and flying blind.

Love was voracious, all-consuming,
an endless frenzy that force-fed us
till we burst every skin, however
hard or tough or well-constructed.
But summer passed, it always does.

Appetites slowed, antennae dulled,
weighed down by air itself I grew
desperate for the cocoon's warmth,
turned inside out, hung upside down,
spun lines that refused to hold us.

Praf

Dragoste la prima vedere, mi-a spus mai târziu,
atunci când aripile lui își degajară parfumurile
iar el se prăbuși în mine în sfârșit, pierdut
în îmbrățișarea mea, brațe, gură
ostenit de dorință și zburând orbește.

Iubire lacomă, mistuitoare,
nesfârșită frenezie care ne îndopa
până ce ne-au crăpat toate pieile, oricât
de groase, rezistente, ori bine făcute erau.
Dar, ca întotdeauna, vara s-a dus.

A scăzut apetitul, s-au tocit antenele,
apăsată de aer am început să caut
cu disperare căldura coconului,
m-am întors pe mine pe dos, am atârnat cu capul în jos,
am ținut fire care au refuzat să ne înfășoare.

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

26

Earthbound and tangled in silks
he grew anxious for flight while
in his riddled vision I slipped from
Swallowtail to Wood White, all
my impeccable dust rubbed dry.

Coborând spre pământ și încurcat în mătase
era nerăbdător să zboare, iar eu
am alunecat în misterul viziunii lui, de la fluturele
coadă de rândunică la fluturele alb de pădure,
iar praful meu impecabil s-a șters cu totul.

C
O
N
T
E
M
P
O
R
A
R
Y

L
I
T
E
R
A
T
U
R
E
P
R
E
S
S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Attachments

Anyone can try it
get a length of cord
tie down, fasten and moor,
ligature, tether and tangle.
Decorative ones are fun
attractive, practical
and prove that securing
can be a form of artistry.

To create the True Lovers' Knot
interlock two overheads
then draw out the bights.
But though most can be tied
not all are compliant,
once formed you must work it tight
and even a well-made knot
is easily undone.

Legături

Oricine poate încerca,
luați un colac de frânghie
legați bine și întăriți,
cablu, odgon, parâma.
Cele decorative sunt amuzante
atrăgătoare, practice
și dovedesc că legarea
poate fi o artă.

Pentru a obține nodul iubirii
împlețiți două capete
apoi strângeți bucla.
Cu toate că mai toate se pot lega
nu toate se supun,
odată început, trebuie strâns nodul
și chiar și un nod strâns legat
se desface ușor.

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

28

Hands

Her half-smile made it clear,
as she thumbed the primer,
that future, past
and present too were here.

She assessed each finger
discovered mount and girdle,
line and ring, grew generous
with truth, showed how to explore

all three worlds, dominant
and passive, divide
palmar quadrants. Now
I classify my own, compare

them to a template, learn
where my dreams, ideals
are lodged, discern elements
of earth and air, water, fire

Mâini

Zâmbetul ei pe jumătate schițat,
pe când răsfoia abecedarul,
arăta clar că viitorul, trecutul
și prezentul erau acolo.

Examina fiecare deget în parte,
descoperea munte și inel,
linie și cerc, devenea generoasă
cu adevărul, arăta cum se explorează

toate trei lumile, dominant
și pasiv, separa
pătratul din palmă. Acum
le cercetez pe ale mele, le compar

cu etalonul, învăț
unde se află visele, idealurile mele
deslușesc elemente
de pământ și aer, apă, foc

C ONTEMPORARY
L ITERATURE P RESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

29

yet, despite all the palms reveal
about who I am, my health
the seat of my imagination
how long I'll live,

permanent and unalterable
as fingerprints
what my hands seem to hold
is the absence of hers.

dar, în ciuda a ceea ce dezvăluie
despre mine palmele, despre sănătatea mea
despre locul imaginației
câți ani voi trăi

permanent și de neschimbat
la fel ca amprentele
ceea ce este închis în palmele mele
este de fapt absența palmelor ei.

C ONTEMPORARY
L ITERATURE P RESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

30

Geneva

Last night I dreamt you were in Geneva.

Though I never remember my dreams,
you were leaning on the long escalator
that lifted you down from the aerodrome
to be welcomed by the polished greeter
who'd done this since he retired from
a career in insurance. Eager to offer
assistance he smiled and took your arm
to the silver ticket machine where
you paid your fare to the viewing dome,
so I did the same and joined you there
to rattle past lakes and mountain streams
that met in white celebrations of lather,
postcarded through the picture frame
that had drawn us to the upper floor.

Not for a moment did you dream
I was there, even when I scaled the stairs

Geneva

Azi noapte am visat că erai la Geneva.

Cu toate că nu-mi țin minte visele,
te sprijineai urcând cu scara rulantă
care te ridica de la aerodrom pentru a fi întâmpinată
de cel care te lua politicos la intrare
cel care făcea acest lucru de când se pensionase
de la asigurări. Dornic să ajute,
a zâmbit și te-a dus de braț
până la mașinăria argintie pentru bilete
unde ai plătit taxa ca să vezi domul,
așa că am făcut și eu ca tine și te-am urmat
am urcat cu tine pe lângă lacuri și râuri de munte
care erau albe ca spuma de ras,
vederi puse în ramă
ele ne însoțiseră la etajul de sus.

Nicio clipă nu te-ai gândit
că sunt acolo, nici când am urcat scările

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

31

with your suitcase, the leather still warm,
no, not till we woke to find ourselves here
in the old hotel's best suite of rooms
our lives unpacked, the rest in store.

cu valiza ta, pielea valizei caldă încă,
ai văzut abia când ne-am dezmeticit și ne-am trezit aici
în cel mai bun apartament al vechiului hotel
cu viețile neîmpachetate, restul urmează să sosească.

C ONTEMPORARY
L ITERATURE P RESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

32

Anniversary

Like returning to bed
through a waking dawn chorus
the drowsy body knowing
which cheek, left or right,
to press to the cooled pillow

or, for the first time arriving
at a sudden fork in the road
screened till the last second
by the weary greens of August
and the way ahead certain

so it is with you
the unlooked for place to turn
resident in the back of the mind
deep in the automatic heart.

Aniversare

Ca atunci când te culci la loc
în sunetul unui cor în zori la trezire
și trupul adormit știe
ce obraz să pună pe perna răcorită,
pe cel drept ori pe cel stâng

ori, când ajungi prima oară
la o răscruce neașteptată
ascunsă până în ultima clipă
de pajiștile șterse în august
și de drumul înainte care părea sigur

tot așa
te întorci într-un loc necăutat
prezent în subconștient
adânc, undeva în inima automată.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

The River Tunes to Talk

its gravelled baritone rolls on slate
and rumbling boulders, trebles
pipe from pebbles dragged
along its banks, stirred ferns
crackle, hiss and hum
while from the drowsy canopies
morning bulletins breathe
across the answering glade
and all in ceaseless commentary
descend the resounding glen
towards invisible sea.

We set out early, followed
distant voices down the hill
past the tangled interference
of brambles, fallen trees
and muffled, overgrown stiles
to find the green auditorium
where we now stand silent, listen

Râul se pregătește să vorbească

vocea de bariton și pietriș curge peste ardezie
și bolovani care huruie, triluri de soprană
urcă din pietrișul târât
de-a lungul malurilor, ferigi foșnesc
trosnesc, șuieră și murmură
în vreme ce baldachine somnoroase
trimit buletinele de dimineață
în luminișul care răspunde
și totul este un comentariu nesfârșit
care coboară vâlceaua cu ecouri
către marea nevăzută.

Am pornit de dimineață, urmați
de voci îndepărtate pe deal
dincolo de amestecul încâlcit
de măracini, copaci căzuți
și pârleazuri ascunse de vegetație
ca să găsim aula
unde ne aflăm acum tăcuți, și ascultăm

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

34

to the water's broadcast, receive
its brown register, clear, sustainable
and constantly replenished by
whatever evades our sight.

ce difuzează apa, recepționăm
registrul ei cafeniu, clar, durabil
și permanent reluat de
toate lucrurile pe care nu le vedem.

first published in *Under the Hill*

apărut prima oară în *Under the Hill*

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Pool

I'll fill it with anything that shines,
with silver grains and fifteen blues
that immerse themselves in time,
with ripples to pulse its restless face
while pleasure craft descend to land,

a small bird snapped against the sky
calling for the chorus to begin,
a line of Norfolk Pines still deciding
how to grow while spartan hills ascend
from irrigated greens, weightless airs
each star-studded Atlantic night
imprints, chiseled names that slip
the shade of yews to sidle in and
haunt the unexpected, a late sun
where horizons rise in the west,
mist meeting the impatient ship
that skims to childhood's island,

Baltă

O voi umple cu tot ce lucește,
cu boabe argintii și cincisprezece naunțe de albastru
care se scufundă în timp,
cu unde care fac chipul ei neliniștit să pulseze
pe când barca vine la mal,

o pasăre micuță urcă săgeată la cer
anunțând corul să înceapă,
un șir de pini de Norfolk încă se gândesc
cum să crească, în vreme ce dealuri spartane
urcă din pajiști irigate, adieri imperceptibile
din nopțile atlantice înstealate
nume cioplite care ies pe furiș
din umbra tisei pentru a se ascunde și
bântui neașteptarea, un soare târziu
acolo unde urcă zarea în apus,
ceață pogorând pe vasul nerăbdător
care aleargă spre insula copilăriei,

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

36

a singular frozen hare, the silkie
that shared my sea, whatever
artistries come to hand and eye in
encompassed moments. All these
will flow flashing into water
till it's deep enough to take me,
once matt absorbent, now polished
by heat, to bear me buoyed on light
before I plunge again, free of floating,
trace its cool tiled rim and test
the depth of what remains, where
what's at rest is lost and found.

un iepure singuratec înghețat, găina de mătase
care împărțea marea cu mine,
arta pe care o atingem, o vedem
în clipele perfecte. Toate acestea
curg strălucitor în apă
până ce apa e destul de adâncă să mă acopere,
cândva absorbea tot ce e mat, acum este
lustruită de căldură, mă duce plutind în lumină
înainte să plonjez iar, liber de plutire,
conturez marginea ei răcoroasă, lucioasă și
testez adâncimea apei rămase, acolo unde
odihmirile sunt găsite și pierdute.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Whales

Before water was enough
an unalterable continent
sufficient unto itself

I'd watch for whales
for an ocean fin
to break the waves with meaning

a signal from elsewhere
in a language of its own
I'd translate for weeks

a narrative of intention
muscled in grey torque
to breach the mind's calm

then crash down in grace
with unlikely elegance
through impenetrable blue

Balene

Înainte apa își era suficientă
un continent inalterabil
separat

pândeam balene
aripile înotătoare
care sparg valurile cu un sens

semnal de altundeva
într-o limbă aparte
pe care săptămâni întregi o traduceam

narațiune a intenției
încordată pentru învârtejire
ca să rupă calmul inteligenței

apoi să se prăbușească cu grație
cu neașteptată eleganță
prin albastrul impenetrabil

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

38

disappearing to join
immense unseen livings
that loll across the deep

but now I look further
and with less need of event,
fixed on the round horizon.

dispărând pentru a se alătura
trăirilor nevăzute, neștiute la număr
care dăinuie în adânc

dar acum văd mai departe
și cu mai mică nevoie de întâmplare,
așa cum stau ferm pe orizontul rotund.

C ONTEMPORARY
L ITERATURE P RESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

39

Pictures

Now that I've worked it out
of my system, varnishing narrative
touching in character, adding effects

at last I can look at them
without pretence to truth or life, let
them uncouple, release themselves

and me, forget flesh and time
cluster into colour, outline shards
of shape that come to look

assured in their brushed reality
truer than life they no longer need
and setting me free stroke by stroke.

Imagini

Acum, că m-am eliberat
smălțuind narațiunea
creionând personaje, adăugând efecte

le pot privi în sfârșit
fără ideea că sunt veridice
și le las să se desfacă unele de altele, să se elibereze

mă eliberez și eu, uit de trup și timp
mă fac ciorchine de culoare, schițez cioburi
de forme care par

sigure pe ele într-o realitate a pensulei
mai adevărată decât viața de care nu mai au nevoie
și care mă eliberează cu fiecare adăugire de culoare.

C ONTEMPORARY
L ITERATURE P RESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates

Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?

Parallel Texts. English and Romanian

40

Compass

Sit in this arbour (no other
word would do it justice)

and wait for the reptiles
to answer the heat, woken

from the ancient sleep
we share, to scurry out

from dark borders of vine
and hebe, pad across

warming flags, pause
under a cliff face of stone

then scuttle up to light,
oblivious to schedules

that chase time down
to a snatched visit.

Ca o busolă adevărată?

Ședeți în acest loc umbros (cum altfel
să-l exprim exact)

așteptați reptilele
să răspundă căldurii, trezite

din somnul străvechi
al lor și al nostru, să o ia la goană

din margini întunecate de vie
și de *hebe*, să pășească pe

steaguri ce se încălzesc, să se oprească
sub o piatră cu chip de stâncă

apoi s-o zbughească în lumină,
fără a gândi la orele

care izgonesc timpul
până ce acesta devine o vizită grăbită.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates
Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?
Parallel Texts. English and Romanian

41

Given to temperature,
blood and the pursuit

of food that begins now
the morning anchors,

let them move indifferent
to your new-found stillness

shift and compass you
to the moment's bearing.

Pradă temperaturii,
sângelui și căutării

hranei care începe acum
că s-a pornit dimineața,

lăsați-le să se miște indiferente
la liniștea voastră proaspăt găsită

să vă clintească și ca o busolă adevărată să vă ducă
în coordonatele momentului.

C ONTEMPORARY
L ITERATURE P RESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates
Michael Curtis: True Compass? Ca o busolă adevărată?
Parallel Texts. English and Romanian
42

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

A stylized graphic of an open book, represented by several curved lines that suggest the pages of a book.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

A stylized graphic of an open book, represented by several curved lines that suggest the pages of a book.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017